

Kielce, dnia 26 sierpnia 2021 r.

WK.60.22.2021

Pani
Marzena Dębniak
Starosta Powiatu Ostrowieckiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w związku z § 4 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania², przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Ostrowcu Świętokrzyskim w okresie od dnia 26 do dnia 30 kwietnia 2021 roku doraźną kontrolę wybranych zagadnień gospodarki finansowej **Powiatu Ostrowieckiego**. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 2 lipca 2021 roku.

Kontrola doraźna dotyczyła prawidłowości ujęcia w księgach rachunkowych operacji finansowych w zakresie pokrycia straty netto Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim, wynikającej ze sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2018 oraz przedstawienia danych w tym zakresie w sprawozdaniach budżetowych Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

1. Uchwałą Nr 141/2019 z dnia 28.06.2019 r. Zarząd Powiatu Ostrowieckiego zatwierdził sprawozdanie finansowe za rok 2018 Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim – dalej ZOZ, z którego wynika, że suma straty netto i kosztów amortyzacji ZOZ za 2018 rok wyniosła 13.864.846,69 zł.

Rada Powiatu Ostrowieckiego podjęła decyzje o pokryciu straty netto Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim za rok obrotowy 2018 poprzez przekazywanie środków finansowych w transzach, co uwzględniając wysokość straty ZOZ oraz możliwości finansowe Powiatu było działaniem uzasadnionym. Ponadto taki sposób przekazywania środków finansowych, w świetle złożonych przez Starostę wyjaśnień, wynikał z programu naprawczego wdrożonego przez ZOZ.

W celu pokrycia straty ZOZ organ stanowiący Powiatu w 2019 i 2020 roku podjął łącznie trzy uchwały w sprawie przekazywania środków finansowych, tj.: uchwałą Nr XXII/119/2019 z dnia 30.10.2019 r. ws. przekazania pierwszej transzy środków w kwocie 3.000.000,00 zł, uchwałą

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 2137, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. Nr 167 poz. 1747

Nr XXX/177/2020 z dnia 31.03.2020 r. ws. przekazania drugiej transzy środków w kwocie 5.000.000,00 zł oraz uchwałę Nr XXXI/178/2020 z dnia 29.05.2020 r. ws. przekazania trzeciej transzy środków w kwocie 5.864.846,69 zł. Dodatkowo środki poszczególnych transz przekazywane były według harmonogramów składanych każdorazowo przez Dyrektora ZOZ do Starosty. Jak wynika ze złożonego kontrolującym wyjaśnienia Starosty, przekazywanie środków według harmonogramów zabezpieczało w pełni pokrycie wymaganej wysokości straty oraz gwarantowało jej właściwe wydatkowanie, w większości przewidziane na zobowiązania wymagalne.

Ustalono, iż w okresie od dnia 31.10.2019 r. do dnia 23.12.2020 r. Powiat przekazał na rachunek ZOZ całość środków z tytułu pokrycia straty netto wykazanej w sprawozdaniu finansowym za rok 2018 w wysokości 13.864.846,69 zł, przy czym w 2019 r. 3.000.000,00 zł, natomiast w 2020 r. łącznie 10.864.846,69 zł.

Kontrola wykazała, że dane zaprezentowane w jednostkowych sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2019 r., do dnia 31.03.2020 r., do dnia 30.06.2020 r., do dnia 30.09.2020 r. w podziale klasyfikacji budżetowej w dziale 851, rozdziale 85111, §4160 w zakresie planu, zaangażowania, wydatków wykonanych oraz zobowiązań były zgodne z prowadzoną ewidencją księgową.

2. Kontrola wykazała, że pokrycie części straty netto w kwocie 3.000.000,00 zł w dniu 31.10.2019 r. zostało ujęte w ewidencji księgowej za 2019 rok bezpośrednio w koszty zapisem: Wn 761 „Pozostałe koszty operacyjne” i Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”, z pominięciem konta zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia”.

Dopiero poczynawszy od 2020 r. w księgach rachunkowych ewidencjonowano zobowiązania z tytułu pokrycia straty netto ZOZ na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”. Ustalono jednak, że zobowiązania w kwocie 5.000.000,00 zł, wynikające z uchwały Nr XXX/177/2020 Rady Powiatu Ostrowieckiego z dnia 31.03.2020 r. ws. przekazania drugiej transzy środków na pokrycie straty netto ZOZ zostały ujęte w księgach w kwietniu 2020 r., na podstawie polecenia księgowania PK nr 153 z dnia 01.04.2020 r.

Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.

Należy zauważyć, że Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 2 listopada 2019 r. sygn. akt K 4/17 opublikowanym w Dzienniku Ustaw z dnia 28.11.2019 r. uznał art. 59 ust. 2 w związku z art. 55 ust. 1 pkt 6 i art. 61 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 i 2219 oraz z 2019 r. poz. 492, 730 i 959) oraz w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 960) w zakresie, w jakim zobowiązuje jednostkę samorządu terytorialnego, będącą podmiotem tworzącym samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, do pokrycia straty netto stanowiącej ekonomiczny skutek wprowadzania przepisów powszechnie obowiązujących, które wywołują obligatoryjne skutki finansowe dla działania samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej za niezgodny z art. 167 ust. 4 w związku z art. 166 ust. 2, art. 68 ust. 2 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie orzekł, iż przepis ten traci moc obowiązującą po upływie 18 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.

W związku z treścią ww. wyroku Izba nie formułuje wniosków pokontrolnych dotyczących nieujęcia w księgach rachunkowych Starostwa za 2019 rok zobowiązań z tytułu pokrycia straty netto za 2018 r. i niewykazaniu ich w sprawozdaniu finansowym za 2019 rok, niewykazaniu w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/ jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30.06.2020 r. oraz do dnia 30.09.2020 r. zobowiązań z tytułu pokrycia straty netto ZOZ jako zobowiązań wymagalnych, jak również niewykazaniu zobowiązań wymagalnych w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec II i III kwartału 2020 r.

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Zbigniew Rękas

Do wiadomości:
Rada Powiatu Ostrowieckiego